Kwanalu Jaarverslag 2019

Alan Patonlaan 87, Scottsville
Posbus 100123, Scottsville, 3209
Tel: 033 - 342 9393
Fax: 086 - 435 2237
Kwanalu e-pos:
info@kwanalu.co.za
Kwanalu WhatsApp:
081 328 3877
Kwanalu Webwerf:
www.kwanalu.co.za
Kwanalu Facebook:
www.facebook.com/kwanalu
Kwanalu Twitter:
twitter.com/Kwanalu1
Kwanalu Instagram:
www.instagram.com/kwanalu_kzn
NPO no. 206-043

The voice of Agriculture
Die stem van Landbou
Izwi Lezokulima
in KwaZulu-Natal

Verslag van die President

deur Andy Buchan

Die duistere ontvouing van politieke gebeure en die volgehoue swak prestasie van ekonomiese aanwysers gedurende die afgelope jaar, word weerspieël in die gelate gemoedstemming onder ons lede tydens die onlangse padveldtog wat op verskillende plekke in ons provinsie gehou is.

Beleërde boere word dikwels ontmoedig deur 'n gebrek aan ondersteuning deur die regering en hulle word genadeloos onderwerp aan aanvalle op hulle grondwetlike regte om eiendom te besit. Hulle moet voortdurend moontlike bedreigings tot hulle persoonlike veiligheid en sekuriteit in die gesig staar en hulle word aan bande gelê deur die uitwerking van klimaatsveranderinge. Daarby word hulle klaarblyklik gedwing om oplossings vir ongeregtighede van die verlede te vind.

Verskanste korrupsie, soos onthul in die Zondo-kommissie, het die funksionaliteit van staatsorgane en -dienste onmoontlik gemaak. Die passiewe benadering tot optrede ná hierdie openbaarmakings, het vertroue in bestaande geregtelike strukture, wat uiters noodsaaklik is om die geldigheid van ons land se grondwet te ondersteun, ondermyn.

Boere moet binne die konteks van hierdie remmende omgewing werk en onvermoeid die leiding neem om die landbou vir toekomstige generasies vorentoe neem.

Die landbou moet vasstaan oor die beginsels wat ons organisasie onderlê en sterk leierskap aan die dag lê in die strewe tot die daarstelling van 'n bemagtigende omgewing vir die toekomstige generasie. Kwanalu sal voortgaan om die voortou te neem deur ingelig en professioneel te bly in sy optrede, terwyl hy sy mandaat handhaaf om om te sien na die belange van al sy lede.

Die daarstelling van 'n grondlessenaar, soos voorgestel en aanvaar tydens die kongres van 2018, sal in die komende finansiële jaar van stapel gestuur word. Kwanalu se personeel sal dus beter toegerus wees om aandag te skenk aan die verskeidenheid grondverwante probleme waarmee boere te kampe het.

Sy Majesteit die Koning met die Kwanalu bestuur.

Lede word daaraan herinner dat befondsing vir hierdie inisiatief altyd 'n uitdaging gaan wees, en met begrip vir die verhoogde las wat dit op boere gaan plaas om hulle eie toekoms deur georganiseerde landbou te befonds, sal bykomende hulpbronne verkry moet word uit donasies (boere-organisasies en kommoditeite) en ander rolspelers in die landbouwaardeketting.

Terwyl ons deur die provinsie gereis het tydens Kwanalu se padveldtog, was dit weer eens hartverwarmend en inspirerend om te sien hoe boere pragmaties geleenthede skep om grondhervorming aan te spreek om nuwe en opkomende boere / bestuurders in staat te stel om volhoubare besigheidsmodelle vir voedselproduksie en -sekuriteit te bou.

Daar is 'n duidelike sentiment dat boere die toekoms in wil boer en bereid is om deel te neem aan inisiatiewe wat ekonomiese ontwikkeling bevorder, maar hulle wil dit nie in isolasie doen nie. Opkomende boere is ewe entoesiaties, maar in baie gevalle is hulle ontnugter deur die niksbeduidende ondersteuning wat hulle van regeringsliggame ontvang, asook politieke speletjies

Kwanalu Bestuur met die 2018 Kongress Sprekers

en valse ondernemings en hulle wend hulle al hoe meer tot boere om die toon aan te gee om tot die landbouwaardeketting toe te tree.

'n Bemagtigingsomgewing moet daargestel word vir die ontwikkeling van die waardeketting deur beleid, regulatoriese en institusionele ondersteuning deur die openbare sektor. Groter betrokkenheid van die openbare sektor in die landbou en die ontwikkeling en verbetering van die landbouwaardeketting deur vennootskappe, sal 'n mate van grasie verleen aan die inherente incognito aanspraak dat boere alleen verantwoordelik is vir grondhervorming.

Eenstemmigheid in 'n organisasie wat in die belang van sy lede optree, is noodsaaklik om die uitdagings te oorkom wat ons sektor in die gesig staar. Langdurigheid en opeenvolging is afhanklik van eenheid en leierskap.

Die verspreiding van fopnuus, met uiteenlopende agendas, het die potensiaal om individue en gemeenskappe te verdeel en te polariseer. Lede word aangemoedig om die mediaplatforms wat via Kwanalu beskikbaar is, te gebruik om toegang te verkry tot inligting wat nagevors is, wat goed deurdag is en as korrek beskou word. Die onlangse bekendstelling van Kwanalu se WhatsApp-uitsendings het veral gewilde steun van lede ontvang as 'n betroubare inligtingsbron.

Future Farmers vuur die Kwanalu toekenning aan Judy Stewart, in Erkenning van Uitsonderlike Diens aan die organsasasie en/of landbou.

Sterk, beginselvaste leierskap is 'n vereiste vir die bevordering van 'n veilige omgewing om groei aan te wakker. Die landbou moet voortgaan om leiding te neem om boere van verskillende kommoditeite, groepe en ekonomiese aktiwiteite; kommunikasiekanale met plaaslike veiligheids- en polisiëringstrukture, regeringsinstellings en gemeenskappe te versterk; en om aktief deel te neem aan die deel van sy hulpbronne en vaardighede met ontwikkelende gemeenskappe.

Leierskap op alle vlakke is nodig en boere word aangemoedig om betrokke te raak by plaaslike en provinsiale georganiseerde landboustrukture om rigting aan te wys en kennis te verskaf wat nodig is om die potensiaal van landbou binne ons grense ten volle te ontsluit.

Ek wil dan ook nou bekend maak dat ek besluit het om my nie weer beskikbaar te stel vir herverkiesing as president van Kwanalu ná die kongres nie. Die pad wat ek die afgelope 4 jaar gestap het, was 'n verrykende ervaring en vir my was dit 'n absolute voorreg om ons lede en gemeenskappe tot diens te wees. Ek glo dat die

lede die nodige ondersteuning aan die verkose president sal verleen, soos ek dit ervaar het.

Wat die toekoms van ons sektor betref, is daar matelose groeivooruitsigte indien ons gewillig is om in te stem tot verandering en die geleenthede wat hulle voordoen, aangryp. Ondanks die uitdagings wat ons sektor in die gesig staar, sal die veerkragtigheid en vindingrykheid wat deur ons lede getoon word, ons gemeenskappe in staat stel om deel te neem aan die voordele van sukses. Sukses sal behaal word wanneer die lewensbestaan van landelike gemeenskappe volhoubaar verbeter word deur die oordrag van inligting en vaardighede.

Baie dankie aan die Adviesraad vir hulle insette, Kwanalu se raad vir hulle doelbewuste ondersteuning en onbaatsugtige diens aan ons lede, visepresidente Phenias Gumede en P J Hassard vir hulle leierskap en ons personeel onder die bekwame leiding van HUB Sandy la Marque en haar span bestaande uit Lyn Vincent, Rita Kali, Nonjabulo Mbanjwa, Delyse Botha, Roy Dandala en Koos Marais vir hulle moeitelose arbeid tot voordeel van ons lede.

Die werksetiek van hierdie span is ongeëwenaard en die landbou in KwaZulu-Natal kan groot waardering uitspreek vir die moeite en werk wat gedoen word in belang van ons boere.

Kwanalu waardeer die pogings van alle belanghebbendes en rolspelers in die landbou wat meewerk om 'n beter omgewing te skep vir ons om in te leef.

Ons spreek ook graag ons waardering uit teenoor ons gesinne wat dikwels baie opoffer om georganiseerde landbou ter wille te wees.

Ten slotte, moet nooit hoop vir ons toekoms verloor nie. Ons moet God deurentyd vertrou om ons te lei en ons deur moeilike tye te dra as dit nodig is.

Verslag van die HUB

deur Sandy La Marque

Die aanvaarding van verbeterings aan die grondwet by Kwanalu se kongres in 2018, het gelei tot die totstandkoming van 'n nuutverkose raad en adviesraad. Dit het meegewerk tot die vereenvoudiging van die pligte en verantwoordelikhede van die raad, veral met betrekking tot bestuur en vertrouenspligte. Die kleiner raad het 'n streng werksetiek aanvaar wat toesien dat bestuurs- en fidusiêre verantwoordelikhede behoorlik nagekom word. Die direksie het tyd daaraan toegewy om op die behoeftes van die lid, strategiese oorwegings en ingrypings te fokus.

Die adviesraad bestaan uit 37 lede afkomstig uit al die distrikte regdeur die provinsie en verteenwoordigers van kommoditeite en ander filiale om te verseker dat die stemme van alle boere gehoor word deur 'n platform te skep vir probleme wat in elke distrik voorkom en wat onder die aandag van Kwanalu se raad gebring moet word. Die aandag van die pas aangestelde advieskomitee is toegespits op die verskaffing van bedryfsbepaalde kennis, landboukundige vaardigheid en inligting wat verband hou met die doelwitte en doelstellings van die Unie. Die inligting wat ingesamel is, sal Kwanalu se raad help om die strategiese rigting van die organisasie te bepaal. Op die vergadering van die advieskomitee wat op 22 November 2018 gehou is, het die Departement van Landelike Ontwikkeling en Grondhervorming (DRDLR), wat deur partye van die kantore van sowel die Program vir Eiendomsbesitreg, as die Restitusiekommissie, voorstelle aan die raad voorgelê as deel van Kwanalu se verbintenis tot fokus op betrokkenheid en gesprekke met die regering en die privaatsektor oor grondprobleme. In sy besprekings het die raad hoofsaaklik gekonsentreer op huurarbeid, restitusie-eise en die betrokke prosesse.

By die volgende vergadering het die advieskomitee met al die hoofde van kommoditeitsgroepe en agri-besighede vergader met die oog op samewerking en om betekenisvolle verandering in die sektor voort te dryf. Dwarsdeur die vergadering het 'n ongelooflik positiewe

Verteenwoordiges van die DRDLR, van links Musa Zakwe, Walter Silauleen Jomo Ntuli saam met Sandy La Marque en Andy Buchan (President van Kwanalu).

en verenigde gees geheers en die oorkruissleutelaspekte en potensiële geleenthede is geïdentifiseer. Daar is ooreengekom dat Kwanalu die uitkomste die toekoms in moet neem en 'n gesonde kollektiewe benadering wat waarde na die sektor bring, moet nastreef.

Kwanalu en Agri SA ontmoet vir die Melmoth boere en hulle regsverteenwoordige.

Afgevaardigdes by verlede jaar se kongres het besluit dat ons moontlike oplossings vir huurarbeiders / plaasbewoners en veral besetters moet ondersoek deur vrywillige grondskenkings onder die soeklig te plaas. Dit word benader volgens 'n fundamentele beginsel dat enige moontlike vrywillige oplossing gevind moet word sonder om die regte van die grondeienaars in te kort. Kwanalu het nie 'n mandaat om oor enige regte van sy lede te onderhandel nie en daarom word alle konsultasies en besprekings uitgevoer met die beste doel voor oë.

Die proses het begin met 'n opname van lede se menings tydens die kongres.

Sal u bereid wees om grond aan huurarbeiders / -bewoners wat op die eiendom bly, te skenk?	Ja 28%	Nee 59%	Geen ant. 13%

Bykomend tot hierdie respons, het ons ook gevra indien nee, hoekom nie? Ons het 'n aantal uiters waardevolle opmerkings en voorstelle ter ondersteuning van die benadering ontvang. Spesiale fokussessies is ook gehou. Die saak het begin aandag geniet en Agri SA het 'n nasionale beraad gehou.

'n *Konsepstandpuntdokument* het tydens die ondersoek-proses begin vorm aanneem. Die beginpunt het oorweging van die volgende ingesluit:

- Die versekering van verblyfreg aan die huurarbeider / bewoner of werker binne 'n raamwerk
- Kan die grond onderverdeel word en kan die ontvanger die titelakte ontvang?
- 'n Eerste reg tot weiering ten gunste van die kommersiële boer word in die ooreenkoms ingebou
- Waar die nodige sekuriteitsmaatreëls in die skema ingebou word
- Aansporings word daargestel soos 'n spesiale belastingstatus / bedeling vir boere wat grond skenk
- 'n Maatskaplike ooreenkoms om sake soos toegang tot grafte aan te spreek

Bykomend hiertoe, word deurlopend aandag geskenk aan:

- Die oorweging van kompliserende faktore, risiko's en vrese
- Argumente teen onteiening van grond sonder vergoeding (OSV) wat aangevoer word deur plaaswerkers, huurarbeiders en plaasbewoners
- Moontlike voorwaardes ter ondersteuning van die skenk van grond aan plaasbewoners en huurarbeiders

Tydens die bespreking is ook oorweging geskenk aan die soort voorwaardes wat in 'n konsepstandpuntdokument ingesluit moet word. Die insette van lede het uitstekend rigting verleen en die volgende voorwaardes is onder andere geïdentifiseer:

- Titelaktebeperkings op die gebruik van die grond en die aantal persone wat daar mag woon
- Aansporings aan deelnemende boere – waarborgverklaring dat plaas nie in die toekoms onteien sal word nie
- Begunstigdes moet titelaktes ontvang
- Serwituut ten gunste van bestaande eienaar om die benutting steeds op bepaalde maniere te reguleer
- Grond moet gewaardeer word en die waarde moet tot voordeel van die huurarbeiders, plaasbewoners of plaaswerkers aangewend word
- Afdwingbare voorwaardes wat verband hou met die aantal huishoudings, gebied benut vir weiding en aanplanting, grondgebruik, voorbrande, ens.
- Klasse van plaasbewoners wat kan kwalifiseer – gegrond op byvoorbeeld die aantal jare wat hulle op die plaas woon
- Persentasie eienaarskap wat deur kommersiële boere teruggehou word om 'n mate van beheer te behou om aandag te skenk aan veiligheidsprobleme
- 'n Eerste reg tot weiering ten gunste van die kommersiële boer
- Mediasie- en arbitrasiedienste om aandag te skenk aan die dispute

Nog 'n sleutelaspek was die voorwaarde dat grond-eienaars aansporings moes ontvang om vrywillig deel te neem en die volgende voorstelle is gemaak:

- 'n Erkenning van een *keer bemagtig altyd bemagtig* word in die titelakte van die plaas ingeskryf
- "Reënboogregister-" onderskrywing
- Belastingtoegewings
- SEB-punte

Tydens die ondersoekfase van bogenoemde hoogs gekompliseerde saak, is die Onteieningswetsontwerp

Kwanalu het 'n vergadering tussen die howe van alle kommersiële banke en die Land Bank in die provinsie gefasileteer om die finanseering transformasie insisatiewe te bespreek.

vrygestel. Dit het die ondersoek soos per die kongresbesluit ontwrig en ons was genoodsaak om die volgende te vra:

"Ondersteun ons die vrywillige skenk van grond onderhewig aan duidelike voorwaardes en / of moet ons ons toespits op die opbou van argumente teen OSV wat daarop gemik is om eiendomsreg vir plaasbewoners te verseker?" Te midde van voortgesette druk, kan die moontlikheid van 'n verstandige voorstel tog help om die voortslepende debat oor OSV te ontlont. Die ondersoek duur egter voort met versigtige en doelbewuste oorwegings aan die debat oor OSV en die behoefte aan 'n oplossing vir die uitdagings waarmee boere daagliks te kampe het ten opsigte van huurarbeiders / plaasbewoners / besetters.

In 2018 het die kongres eenparig toegestem tot 'n verhoging in die ledegeld van hoër as CPI. Die hoofdoel daarmee was om te verseker dat Kwanalu selfversorgend bly en dat die dienste wat deur die organisasie aan sy lede verskaf word, van hoogstaande gehalte is. Hier praat ons veral van die aandrang van ons lede op die daarstelling van 'n Grondlessenaar om Kwanalu se lede by te staan en te help met die identifisering en formulering van oplossings vir grondhervormingsprobleme, beleid, wetgewing en programme wat verband hou met eiendomsregte, grondhervorming en landelike ontwikkeling. Nou dat die verhoging in werking gestel is, kan ons die lessenaar tot stand bring met toepaslike hulpbronne.

Die organisasie se aandag bly stewig toegespits op landbou en op daardie wyse word 'n sektorspesifieke fokus geskep wat dwarsverskuiwende kwessies hanteer. Hierdie kollektiewe mag word daargestel deur 'n sterk lede-, kommoditeits- en affiliaalbasis. Ons streef steeds om leiers te wees en om groter prestasies op alle gebiede waarin ons werksaam is, te behaal maar grootliks in die volgende ses kategorieë ingedeel:

- Grond- en landbouontwikkeling
- Kommersiële beleid
- Natuurlike hulpbronne
- Arbeids- en maatskaplike belegging
- Veiligheid en sekuriteit
- Beeld en openbare betrekkinge

Ons werk volgens die volgende hoofbeginsels:

- Wees ingelig – werksaamhede word gegrond op 'n wetlike, ekonomiese en feitelik gesonde grondslag
- Besit integriteit – tree op en sien toe dat Kwanalu gesien word as geloofwaardig, relevant en met integriteit
- Wees sosiaal en moreel verantwoordelik – stel 'n voorbeeld
- Wees professioneel – om te verseker dat ons vooruitstrewend en byderwets is (modern)

Met OSV steeds hoog op ons agenda, gryp ons steeds alle geleenthede aan om die debat aan die gang te hou. Vóór en ná die onlangse verkiesing, is daar nie veel oor die aangeleentheid gesê nie, maar ons glo dat die saak gou weer druk bespreek sal word en daarom moet ons seker maak dat ons goed toegerus is om aan die debat deel te neem.

Kwanalu ondersteun geen beleid of wetgewing wat inbreuk maak op eiendomsreg of enige ander fundamentele reg wat in die grondwet vervat is nie. Kwanalu het sy standpunt hieroor nog altyd duidelik gestel en ons sal voortgaan om steun te werf vir die beskerming van ons lede se regte.

Synde 'n proaktiewe organisasie, het Kwanalu in gesprek getree met die provinsiale hoofde van alle Suid-Afrikaanse banke om betrokke te raak, uitdagings te bespreek en na oplossings te soek vir grondhervormingsprobleme en die befondsing en finansiering daarvan. Daarbenewens het 'n spesifieke geleentheid homself voorgedoen in die vorm van die aanbieding en hantering van 'n bespreking oor die potensiaal en die uitdagings van landbou in KZN by die KZN Uitvoerende / Sakeleierskap Strategiese Werkswinkel wat deur die KZN Groeikoalisie aangebied is. Dit was 'n uitstekende geleentheid om 'n duidelike en ingeligte beeld daar te stel van die uitdagings en geleenthede wat in KZN bestaan. Die uitdagings spreek die kern van die regulatoriese en beleidsonsekerheid,

Kwanalu en Agri SA besoek die Melmoth Boere om hulle oorwinning in die hof te bespreek. In 'n uitspraak waar die howe ten koste van die boere-groep beslis het. Die saak het betrekking op die bepaling van regverdige en billike vergoeding en die intrepretasie van die Wet op Eiendomswaardering.

eiendomsonsekerheid, navorsing, ontwikkeling, opvoeding, post-skikkingsteun, finansiering ens., aan.

Sedert 2008 het Kwanalu die uitdagings aangespreek wat die moontlike implikasies en toepassing van hidrobreking in KwaZulu-Natal inhou. As sodanig het Kwanalu onder meer finansiële en regssteun verleen om hidrobrekingaansoeke teen te staan.

Dit volg op 'n versoek aan ons van Normandien Farms om finansiële steun en regshulp te verleen in 'n saak teen Rhino Oil and Gas Exploration SA (Pty) Limited aangaande die geldigheid van die aanvaarding van 'n aansoek om mynregte deur die Petroleum Agency of South Africa (PASA), ingevolge die Wet op die Ontwikkeling van die Minerale en Petroleum Hulpbronne, 2002 (MPRDA). Die aansoek sal 'n uitwerking hê op ongeveer 5 500 plase op bykans 2 miljoen hektaar grond in KwaZulu-Natal.

Op 31 Mei 2019, het die Hoogste Hof van Appèl (SCA) uitspraak gelewer in die saak tussen Rhino Oil and Gas Exploration SA (Pty) Limited v Normandien Farms (Pty) Limited en 'n Ander. Die SCA het die vorige uitspraak wat gelewer is in die Hooggeregshof van die Wes-Kaap omgekeer aangesien daar beslis is dat PASA se besluit om die aansoek te aanvaar, onwettig was omdat wesenlike prosedure nie gevolg is nie. Die SCA het bevind dat Normandien nie kon vra dat die aansoek om eksplorasiereg op hersiening tersyde gestel word nie, aangesien PASA se aanvaarding van Rhino se aansoek nie 'n administratiewe optrede van PASA was nie en omdat Normandien nie daardeur benadeel is nie. Die SCA-uitspraak was 'n groot teleurstelling.

Op 'n positiewe noot het die waarde van Kwanalu wat Normandien Farms in hierdie aangeleentheid ondersteun het, tot 'n beduidende uitwerking op Rhino se voorgestelde eksplorasieaktiwiteite in KwaZulu-Natal gelei. Die hoofsaak is dat boere, wat ongetwyfeld beduidend geraak word deur olie- en gaseksplorasie- en -produksieaktiwiteite, hul vasberadenheid getoon het om 'n olie- en gasproduksiebedryf in Suid-Afrika teen te staan.

As deel van Kwanalu se mandaat om namens lede 'n beroep te doen op die betrokke belanghebbendes, soos rampbestuur, ens., en lede ingelig te hou met betydse, waardevolle en tasbare inliging, het ons 'n Droogte 2019-opname onder boereverenigings en hulle lede gedoen. Die doelwit van die opname wat in Januarie gedoen is, was om terugvoer te verkry – 'n ware weerspieëling van hoe die droogte boere in KZN beïnvloed het. Die opname is uitgestuur aan alle boereverenigings in die provinsie en is deur voorsitters van die verenigings namens hulle lede voltooi. Die algehele resultaat van die opname het bevestig dat al 10 van ons distrikte in die provinsie, nadelig deur die droogte geraak is. Gelukkig het boere verligting deur reën ontvang wat die droogte draaglik gemaak het en KZN een van die provinsies gemaak het wat nie so erg deur die droogte geraak is nie.

Te midde van die feit dat hulle self met droogtetoestande moes worstel, het ons boere egter self uitgespring en 'n rol gespeel om boere in die gebiede wat die ergste deur die droogte geraak is, te ondersteun. Een voorbeeld van sulke onbaatsugtige ondersteuning het gekom van ons Pongola Suikerkwekersvereniging wat R78 500 kontant, diesel, 'n trok en voer geskenk het.

KZN-plaasaanvalle en -moorde die laagste in 16 jaar

Sedert 1999 hou Kwanalu noukeurig boek van alle plaasaanvalle en -moorde in Kwazulu-Natal. Vroeg in Februarie vanjaar het ons ons jaarlikse ontleding van -aanvalle en -moorde wat gedurende 2018 in kommersiële boerderygebiede in die provinsie plaasgevind het, hervrygestel. Die verslag, wat inligting en statistieke bevat wat deur Kwanalu se Sekuriteitslessenaar ingesamel is en met die betrokke bronne uitgeklaar is, dui daarop dat aanvalle en moorde op plase in 2018 die laagste in 16 jaar was.

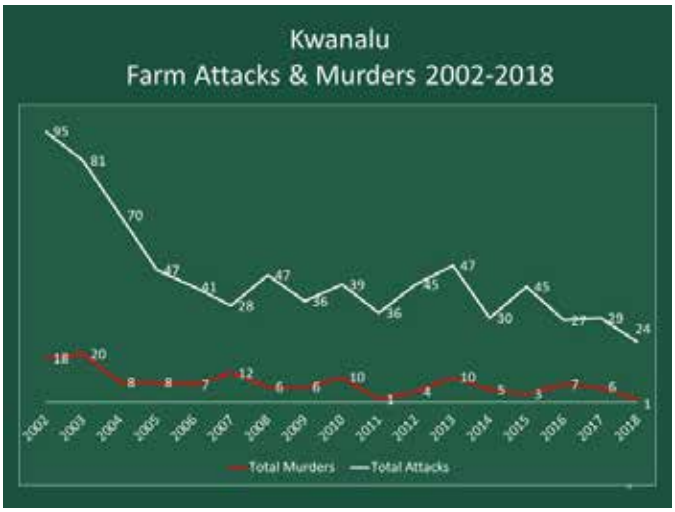

Die verslag het ook bepaal dat in alle gevalle waar getuienis aangevoer is, sosio-ekonomiese probleme die rede vir die aanvalle was met geen direkte verband met grond, polititiek of ras nie. Die verslag het ook uitgewys dat in baie van die aanvalle onvoldoende sekuriteitsmaatreëls gegeld het en dat oortreders nie bang was om gedurende die dag aan te val nie.

Ons het die veiligheid en sekuriteit van ons boere nog altyd as van die grootste belang beskou en dit 'n sleutel-strategiese fokusgebied van die organisasie geag. As sodanig is dit ons plig om boere met kennis en feite-gebaseerde statistieke te bemagtig met ons jaarlikse ontleding van plaasaanvalle en -moorde en om toe te sien dat ons lede en verwante sekuriteitsrolspelers, ten volle en korrek ingelig is oor die aard en omstandighede van misdade wat op plase in ons provinsie plaasgevind het.

Verspreiding van die gegewens en statistieke, wat tussen 1 Januarie en 31 Desember 2018 deur Kwanalu versamel is, bied aan boere en belanghebbendes 'n insig en relevante inligting gebaseer op feitelike getuienis eerder as onakkurate verslae soos deur sommige gerapporteer. Die data in Kwanalu se verslag is in kommersiële boerderygebiede ingesamel en dit sluit almal in wat op kommersiële plase in daardie gebiede woon.

Die statistieke wat in die 2018-verslag verskyn, dui daarop dat 1 moord in die provinsie plaasgevind het waarby 3 aanvallers betrokke was wat gedurende die nag toegang verkry het deur onderdeur 'n elektriese heining te grawe en 'n deur af te breek.

In 2018 was daar 24 plaasaanvalle in die provinsie en die meeste daarvan het op Dinsdae en Donderdae voorgekom. 12 van die 24 aanvalle het in die plaaswoning plaasgevind, 7 van die 24 was op die plaaswerf en

5 van die 24 op die plaas. Die wapens wat in die 24 aanvalle gebruik is, kan soos volg uiteengesit word: 14 vuurwapens, 4 messe / byle / kapmesse en 6 “ander.” Die totale aantal aanvallers in die 24 sake word bereken op 74 met die hoofteiken aangedui as vuurwapens en / of vuurwapens en / of kontant vir lone of veeverkope.

Uit die data wat verkry is in die 2018-verslag, is dit duidelik dat die redes vir die aanvalle, soos in vorige jare, nie gemotiveer is deur ras, grond of politiek nie, maar eerder deur sosio-ekonomiese omstandighede wat tot opportunistiese misdaad lei. Hierdie uitgangspunt word bevestig deur die Nasionale SAPD en ander kundiges wat navorsing op die gebied gedoen het.

Die data het ook aan die lig gebring dat, in baie gevalle, onvoldoende sekuriteitsmaatreëls gegeld het, waar dit wel moontlik was om sodanige maatreëls te tref.

Die sleutel-bepalende faktore hier is die implementering van veiligheidsmaatreëls op plase en om aktiewe lede van die plaaslike boere- / grondeienaarsverenigings te wees wat kan help met die verskaffing van toegang tot veiligheidsinligting en -ondersteuning. Uit die 24 plaasaanvalle en 1 moord tot dusvêr, was slegs vier slagoffers lede van Kwanalu.

Georganiseerde landbou speel ’n belangrike rol in die veiligheid en sekuriteit van ons lede. As ‘n landbouliggaam kan ons boere in die provinsiale strukture van veiligheid en sekuriteit verteenwoordig, ons kan help met misdaadopvolgings en lede bystaan met advies oor kriminele aangeleenthede en prosedures. Ons kan ‘n direkte skakel met die SAPD daarstel en kundige getuienis in die hof lewer en akkurate en tasbare inligting oor die beste veiligheidspraktyke aan lede verskaf. Hierdie gegewens dui weereens op die noodsaaklikheid dat boere te alle tye waaksaam moet bly en na hulleself en diegene in hul gemeenskap moet omsien deur bande te smee, by hulle plaaslike boereverenigings aan te sluit en vertroue in plaaslike gemeenskappe op te bou.

Die voorbeelde wat in hierdie jaarverslag genoem word, dui op die sleutelrol wat Kwanalu in die beskerming van lede se belange speel. Kwanalu is ’n erkende organisasie wie se insigte, insette en aanbevelings nagevolg word. Ons het ’n plek aan die onderhandelingstafel om te praat oor sleutelaspekte wat ons lede raak. Die waarde van Kwanalu se kollektiewe onderhandelingsmag wat deur sterk ledegetalle verkry is, verleen aan ons die mag om ons standpunte onbevrees te verdedig.

Daar lê waarskynlik ’n baie moeilike jaar vir ons voor, veral met die agendapunt van Onteiening sonder Vergoeding en die poging om die Grondwet te wysig wat deur die Parlement voorop gestel word. Dit bly ons plig om verenig te bly en om nie afstand te doen van ons kollektiewe magsbasis nie.

Kwanalu se span is toegewyd en gereed om ’n beduidende rol in die landbousektor te speel deur die duidelike standpunt wat deur ons lede aanvaar is. Kwanalu ondersteun geen beleid of wetgewing wat inbreuk maak op eiendomsreg of enige ander fundamentele reg wat in die Grondwet vervat is nie. Kwanalu het dit altyd duidelik gestel en sal voortgaan om steun te werf vir die beskerming van die regte van sy lede.

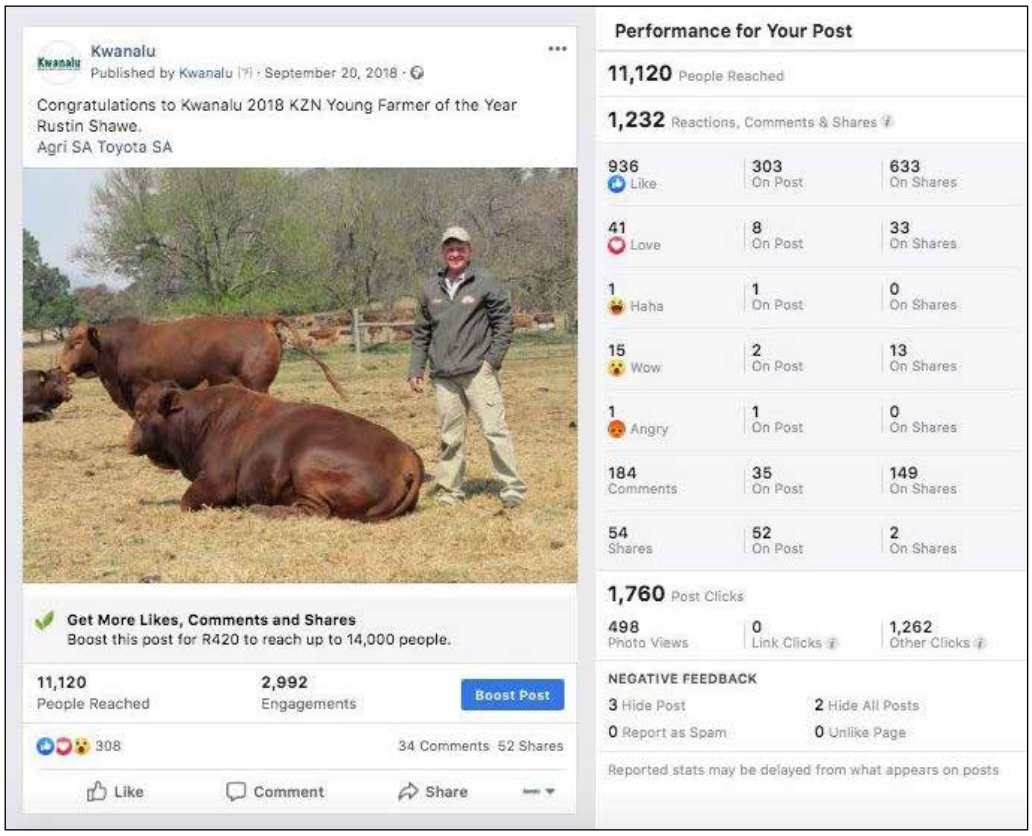

Kwanalu se Raad 2019

Kwanalu se raad vir 2019 is by die kongres verkies. By die nuut verkose raad se eerste sitting is Andy Buchan as president herkies en Phenias Gumede en Peter-John (PJ) Hassard is aangewys as adjunkpresidente.

Die Raad vind baat by Phenias se ervaring as 'n katoen- en groenteboer van Jozini. Hy is ook projekbestuurder vir talle gemeenskapsopheffingsprojekte en dien as adjunkpresident van Agri SA aan die Raad.

Peter-John is 'n vierde-generasie vleisbees- en wildboer van Hluhluwe, wat op die jeugdige ouderdom van 10 jaar reeds begin het met die bewaring en beskerming van diere.

Ander raadslede sluit in Christopher Hadebe, 'n vleisbees- en saaiboer van Newcastle, Andy Mason, 'n timmerhoutboer van Greytown wat op verskeie liggame dien en by BSA, Bosbou in Suid-Afrika, betrokke is.

Dan is daar Bobby Hoole, 'n Risiko- en Hulpverleningsbrandbestuurspesialis en Strategiese en Operasionele Werksvloeiprosesbestuurder. Hy is ook die bestuurder van 2 van die grootste boereverenigings, die HDLA en NRLA. Die laaste raadslid is dr. Kathy Hurley van SA Rietkwekers. Sy dien as uitvoerende direkteur op die raad van SA Rietkwekers en sy spesialiseer in die oor-en-weer hantering van kommoditeite om volhoubare ontwikkeling deur inklusiwiteit, veral in die landelike gebiede, te verseker.

Andy is eenparig deur die Raad herkies. Hy het 23 jaar ondervinding van boerdery, waarvan hy 15 jaar op sy eie plaas, El Shammah in Greytown, deurgebring het. Hy boer daar met aarbeie en kiwivrugte. Dit sal Andy se vierde termyn as president van Kwanalu wees.

"Die landboubedryf is by 'n kritieke punt ten opsigte van die toekoms van ons land met baie uitdagings wat die volhoubaarheid van landbou in die gesig staar. Die belangrike rol wat georganiseerde landbou speel in die vorming van hierdie toekoms, was nog nooit meer relevant as nou nie en ons het 'n belangrike rol te speel om die transformasieproses te bevorder," sê Andy.

Sandy La Marque, saam met Kwanalu Adviesraad lede Lindiwe Madonsela (verteenwoordige van die Zululand Distrik Municipaliteit) en dr. Kathy Hurley (SA Rietkwekers) wat die KZN Uitvoerende / Besigheids Leierskap Strategiese werkswinkel bywoon.

Lede van die 2018/19 Kwanalu Adviesraad sluit (van links na regs) Lindiwe Madonsela (verteenwoordig Zululand Distrik Municipaliteit), dr Kathy Hurley (SA Rietwerkers), Sipiwe Strong (verteenwoordig uMzinyathi Distrik Municipaliteit) en Rob Strachan (KZN Melkprodusenteorganisasie).

Verdere lede van die Kwanalu 2018/19 Adviseraad is (van link na regs) Angus Braithwaite (verteenwoordig Uthukela Distrik Municipaliteit), Phenias Gumede (verteenwoordig KZNKatoenkwerkersvereniging en is Vise President van beide Kwanalu en Agri SA), Kulf Kűsel (verteenwoordig Graan SA) en Bonginkosi Nkosi (verteenwoordig King Cetshwayo Distrik Municipaliteit).

Kwanalu se Veldtog vir Openbare Betrekkinge 2018/19

deur Cindy Kidger

Ons veldtog vir openbare betrekkinge is nou in die vierde jaar en in ooreenstemming met die wêreldwye verskuiwing na digitaal, is die 2018/19-veldtog heringestel om te verseker dat ons digitale teenwoordigheid op datum is - akkuraat en waarlik verteenwoordigend van die organisasie.

Buiten die digitale voetspoor, bly die kern van die openbare betrekkinge-veldtog om: eerstens Kwanalu se tasbare waarde te versterk - deur lede te herinner aan die deurslaggewende rol wat Kwanalu in die georganiseerde landboulandskap van SA speel en om die waarde wat lede as deel van die organisasie ontvang, by hulle tuis te bring.

Tweedens, om lede te herinner aan wat die organisasie vir hulle beteken en vir Kwanalu om daarna te streef om te verseker dat alle lede bereid is om hulle tot kommunikasie met Kwanalu te verbind. Die organisasie se krag lê in die gewaardeerde terugvoer van sy lede en om die lede ingelig te hou.

Die derde doelwit agter vanjaar se openbare betrekkinge-veldtog, is om nuwe lede te werf deur bewys te lewer van die werk wat Kwanalu doen en die goeie dade wat boere bereid is om te doen. Dit beklemtoon die waarde van betrokkenheid by georganiseerde landbou of om deel daarvan te wees deur die boodskap wat die veldtog uitdra, in die media en op sosiale media – dit is ‘n bewys dat georganiseerde landbou ‘n toekoms vir die landboubedryf in ons land verseker.

Hierby kan die voortgesette breër doelwitte van die openbare betrekkinge-veldtog gevoeg word. Dit sluit in:

- Die deurlopende aanprysing van boere en die bedryf se beeld in die oë van die algemene publiek en die media
- Om die media voortdurend ingelig te hou oor positiewe verhale van boere en boerderygemeenskappe en die rol wat Kwanalu speel om landelike ontwikkeling en transformasie te bevorder
- Om voort te gaan om Kwanalu te help met die uitbouing van positiewe verhoudinge met die media om billike en akkurate nuus te verseker

‘n Vergadering gehou by Kwanalu om transformasie geleenthede te bespreek.

Harry Gwala Agri: Fasilitering transformasie in landbou. Lede van die Harry Gwala Agri van links Andrew Pooler, Dave van Rensburg, Rob Stayplton-Simith, saam met boere Cyril Hlengwa (middel) en Siya Hlengwa (heel regs).

- Om gereeld dekking te verleen aan meer onderwerpe /kommoditeitsgroepe en in ‘n breër mediaspektrum
- Om die sosiale mediaplatforms en die SEO van Kwanalu se webtuiste voortdurend uit te brei. Vir hierdie doel word soveel moontlik kommunikasie na die webtuiste deur te voer. Dit sluit alle kommuniksie van die media, Facebook, Instagram, Twitter en WhatsApp in

As deel van die fokusverskuiwing na digitaal, het ons die afgelope jaar ‘n WhatsApp-boodskapstelsel en ‘n Instagram-rekening by die sosiale mediastrategie gevoeg. Die WhatsApp-stelsel was ‘n groot sukses en stem ooreen met een van bogenoemde doelwitte, naamlik die verbetering van kommunikasie met lede. Ons het Instagram ook by die stelsel van media platforms gevoeg aangesien dit die grootste en snelgroeiendste sosiale mediaplatform in ons land en in die wêreld is. In ooreenstemming met die algemene strategie ten opsigte van openbare betrekkinge, het die Instagram-rekening dit ten doel om boere positief te verteenwoordig en om die belangrike rol wat Kwanalu in die toekoms van ‘n volhoubare bedryf speel, aan te toon.

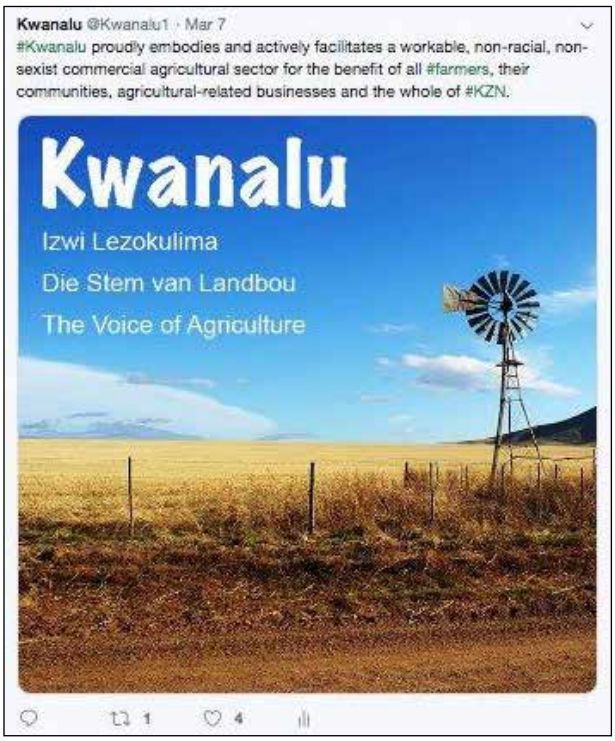

Kwanalu se Padveldtog 2019

Kwanalu se president, die aarbeiboer van Greytown, Andy Buchan en HUB, Sandy La Marque, het saam met 6 leiers van die Agri SA-span, insluitend die president Dan Kriek, dwarsdeur KZN gereis om boere in Pongola, Dundee, Gingindlovu, Pietermaritzburg, Swartberg en Paddock te ontmoet as deel van Kwanalu se 2019-padveldtog.

By elke vergadering het Kwanalu en Agri SA se spanne besprekings gehou oor die toekoms van landbou, die werkstrukture in die organisasie en die rol wat hierdie strukture op regeringsvlak speel om beleidsbesluite te beïnvloed. Boere het ook kans gekry om vrae te vra en direk met die landbouleiers in die land te gesels.

Die Kwanalu en Agri SA span gedurende die onlangs se Padveldtog in KZN. Uitgebeeld van links na regs, in die agter ry: Sandy La Marque, Janse Rabie, Dr Requier Wait, Dank Kriek en Andy Buchan. Voorste ry: Christo van de Rheede, Annelize Crosby en Jahni de Villiers

Dan Kriek, Agri SA se president, het aan boere verduidelik hoe belangrik dit is om gefokus te bly op die besigheid van boerdery en nie toe te laat dat die aandag afgelei word deur die politiek van die dag nie, of deur die negatiewe rol wat die media speel om houdings en vertroue in die sektor te beïnvloed nie. Hy het 4 hoofrisiko's uitgelig wat hy as bedreigings vir die sektor geïdentifiseer het.

1. Die veiligheidsrisiko – Kriek het boere aangemoedig om saam te staan en om na mekaar en die werknemers om te sien.
2. Die ekonomiese risiko – Hy het boere aangeraai om nie hulle aandag toe te spits op die negatiewe retoriek van die dag nie, maar om eerder te konsentreer op die besigheid van boerdery.
3. Die politieke risiko – Voorts het Kriek boere aangemoedig om nie hulle aandag te laat aflei deur politiek en politiekery nie.
4. Die risiko van wanorganisasie en 'n gebrek aan toewyding aan die sektor.

Kriek het boere aangemoedig om betrokke te raak by en saam te werk in georganiseerde landbou.

Toesprake is gehou deur die hoofde van elk van Agri SA se Sentrums van Uitnemendheid:

- Christo van der Rheede, die adjunk-uitvoerende direkteur by Agri SA het boere op hoogte gebring van die strukture by Agri SA en die rol wat die organisasie op beleidsvlak speel
- Annelize Crosby, die regs- en beleidsadviseur by Agri SA en hoof van die Grondsentrum van Uitnemendheid, het sake aangaande OSV en grondhervorming bespreek
- Janse Rabie, hoof van natuurlike hulpbronne by Agri SA, het met boere gesels oor die rol wat Agri SA speel om toe te sien dat die stem van die landbou hard en duidelik gehoor word op besluitnemingsvlak
- Jahni de Villiers, hoof van arbeid en ontwikkeling by Agri SA, het boere ingelig oor die jongste ontwikkelings in arbeidswetgewing en veral die nasionale minimumloon
- Requier Wait, hoof van handel en ekonomie by Agri SA, het boere op die hoogte gebring van waar die Suid-Afrikaanse landbousektor staan op die wêreldekonomiese skaal, die rol wat die landbousektor in die Suid-Afrikaanse ekonomie speel en die ekonomiese toekoms van die landbou
- Sandy La Marque, HUB van Kwanalu, het gepraat namens Kobus Visser, die hoof van veiligheid by Agri SA

Kwanalu bedank graag al die boere wat tyd gemaak het om die vergaderings by te woon, asook vir die waardevolle insette gelewer en insiggewede vrae wat gevra is, tesame met die terugvoering wat die span ontvang het.

Kwanalu se Sekuriteitslessenaar

deur Koos Marais

Die omvangryke uitwerking wat misdaad- en sekuriteitsmaatreëls op boerderyaktiwiteite het, dra by tot yslike ekonomiese verliese en onkoste aan boere en gevolglik ook aan die land.

Kwanalu se Sekuriteitslessenaar speel steeds 'n belangrike rol in die werksaamhede van georganiseerde landbou en in belang van Kwanalu se lede, bly die -lessenaar verbind tot probleemoplossing.

Daar word veral aandag geskenk aan plaasmoorde / -aanvalle, veediefstal, diefstal van nie-ysterhoudende metale, diefstal van produkte, ander diefstal en grondkwessies, ens.

Plaasmoorde geniet steeds die SAPD se dringende aandag en in die meeste gevalle word wel arrestasies gemaak. Saakontledings deur die jare het getoon dat dit noodsaaklik is om goeie verhoudings op plaaslike vlak te handhaaf – dit is die eerste en belangrikste kontakpunt waar sekuriteitsprobleme onmiddellik aangespreek kan word.

Waar enige saak met betrekking tot misdaad onder die aandag van die Sekuriteitslessenaar gebring word, word onmiddellik hulp verleen en raad gegee en waar nodig, word die saak vir dringende aandag na die SAPD of betrokke regeringsdepartemente verwys.

Lede is dikwels nie bewus van die daadwerklike en pro-aktiewe stappe wat deur Kwanalu se Sekuriteitslessenaar geneem word nie. 'n Onlangse voorbeeld hiervan is toe onder Kwanalu se aandag gebring is dat 'n dringende hofbevel uitgereik is en dat die SAPD traag was om die -bevel ten uitvoer te bring. Kwanalu het toegetree en die hofbevel is binne enkele ure uitgevoer, waarna boerderywerksaamhede voortgesit kon word.

Hoëvlakkommunikasie met die onderskeie SAPD-strukture is goed en goeie werksverhoudinge word gehandhaaf. Maandelikse vergaderings met betrekking tot landelike veiligheidstrategie vind plaas met senior personeel van die kantoor van die SAPD se provinsiale kommissaris, bepaalde klusterbevelvoerders en ander

regeringsdepartemente om aandag te skenk aan misdaad op plase en in landelike gebiede.

Inligting word deurlopend ontleed en dit het Kwanalu in staat gestel om getuienis in die Hooggeregshof te lewer rakende die uitdagings wat boere ondervind en die motiewe vir en gevolge van plaasmoorde en -aanvalle. Dit het daartoe gelei dat ernstige vonnisse in die meeste gevalle opgelê is.

Daar word ongelukkig nog te veel gevalle gerapporteer waar SAPD-lede hulle plig versuim en soms selfs weier om misdaadsake te open waar wetsoortredings sonder twyfel plaasgevind het. Sodanige versuim is nie 'n ware weergawe van misdaadaktiwiteite in enige gegewe gebied wat die SAPD in staat sal stel om behulpsaam te wees met die doeltreffende voorkomende beplanning of die aanspreek van misdaad nie. Ons moet egter voortgaan om alle misdaad aan te meld en aandring op 'n saaknommer vir opvolgdoeleindes.

Nog 'n voorbeeld van die diens wat Kwanalu lewer, is die organisasie se direkte ingryping in 'n baie ernstige saak waar die SAPD geweier het om sake te open en die druk wat van Kwanalu se kant af op die SAPD uitgeoefen is, gelei het tot die opening van sake en spesiale ondersoekeenhede ingeroep is om die optrede van die SAPD-lede, sowel as die eintlike wetsoortredings, te ondersoek.

Die SAPD se Nasionale Landelike Veiligheidstrategie is relatief suksesvol in gebiede waar goeie kommunikasie en 'n gesonde verhouding met die SAPD bestaan en noemenswaardige diens gelewer word.

Kwanalu se Sekuriteitslessenaar bly daartoe verbind om in belang van die organisasie se lede aandag aan probleme te skenk.

Die Sekuriteitslessenaar het onder andere, die volgende doelwitte:

- Om Kwanalu in provinsiale strukture te verteenwoordig:
  - Provinsiale skakels
  - Provinsiale veediefstal
  - Provinsiale nie-ysterhoudende metaalwerksgroep
- Voortgesette diens en opvolg
- Versamel besonderhede en misdaadstatistieke
- Voorleggings vir pro-aktiewe optrede en operasionele beplanning
- Staan lede by met basiese advies oor misdaadsake, prosedures en stappe om te neem
- Kwanalu se riglyndokumente
- Verskaf spesialisgetuienis in hofsake

Wat egter die meeste kommer wek, is die voorkoms van kwaadwillige en vals WhatsApp's en boodskappe wat op sosiale media verskyn en wydverspreide paniek veroorsaak, wat dikwels tot eie voordeel deur organisasies gebruik word. Die verspreiding van 'n bepaalde WhatsApp of boodskap via sosiale media sonder om die bronne na te gaan, doen ongelukkig afbreuk aan bestaande sake, verwater dienste en wakker negatiewe sentimente en onnodige besorgdheid aan.

Persoonlike sekuriteit moet voorkeur geniet en elkeen moet verantwoordelikheid aanvaar vir persoonlike sekuriteit, die sekuriteit van die gesin, werknemers en eiendom – dit moet dus altyd 'n voorkeurprioriteit bly.

Kwanalu se Sekuriteitslessenaar moet ten volle verbind bly tot elke dag se take en sal 'n sleutelrol bly speel in veiligheid- en sekuriteitsake in KwaZulu-Natal.

Kwanalu Jongboer

deur Sandy la Marque

By sy jaarkongres in Pietermaritzburg laas jaar, het Kwanalu die wenner van die KZN Jongboer van die Jaar-kompetisie aangekondig. Na 'n streng beoordelingsproses, het Rustin Shawe en sy vrou Monick met die gesogte prys weggestap. Rustin boer met 1 850 kommersiële vleisbeeste en die Droughtmaster stoetkudde, 1 000 vervangingsverse en 600 18-maande oud verskalwers op 8 600 ha grond in die Groenvleigebied naby Utrecht, die noordelike berggebied van KZN. Met 16 jaar boerderyondervinding en 15 jaar in die huidige boerderyopset, het Rustin noemenswaardige verbeterings aan die familiebesigheid aangebring, onder andere die ontwikkeling van sy Droughtmasterstoet en dit het die beoordelaars beïndruk. Rustin se toewyding tot sy Droughtmasterstoet het gelei tot 'n toename in die speenmassas in sy kudde en te danke aan die voorspelbaarheid van die nageslagte van die Droughtmaster, verseker dit eenvormigheid.

Groenvlie se kommersiële bees en Droughtmaster stoet boer, (middel) Rustin Shawe en Monick was as die Kwanalu 2018 KZN Jong Boer van die Jaar gekies

Ander veranderinge wat deur Rustin aangebring is en wat die besigheid se sukses verseker het, is onder meer die volgende besluite: om elke jaar al sy speenverse te hou en die natuur "sy gang te laat gaan", om sy kuddegrootte gedurende die somermaande uit te brei, om al die bulkalwers te behou nadat hy 'n lening by die Land Bank bekom het, die aankoop van 'n weidingsplaas van 700 ha vir veldweiding in die somer en die bou van vier damme op die eiendomme wat die lewensduur van sy weikampe verander en verleng het. Grassfields Farm spog ook met sy eie veilingskompleks waar die jaarlikse produksieveiling aangebied word. Deur sosiale media as bemarkingsmiddel te gebruik, bied Rustin die jaarlikse verkoping van sy Grassfields vleisbees- en Droughtmasterstoetkudde aan - 'n veiling wat alombekend is in die bedryf. Rustin is 'n aktiewe lid van die gemeenskap en was die vise-president van die plaaslike Groenvlei Boerevereniging.

ULUMA-verslag

deur Lindiwe Madonsela

Agripreneurskap – die toekoms van Zululand distriksmunisipaliteit

Agripreneurskap is 'n sleutelfaktor wat invloed uitoefen en ekonomiese groei en geleenthede aandryf en die ernstige vlakke van armoede en die hoë werkloosheidstempo in die Zululand distriksmunisipaliteit (ZDM) aanspreek. ZDM het raakgesien dat landbouprodusente, maak nie saak of hulle klein of groot is nie, natuurlike entrepreneurs is. 'n Landbouprodusent wat nie oor die eienskappe van 'n entrepreneur beskik nie, sal nie sukses behaal nie. Ongelukkig beskik landelike landbouprodusente, kleinhoeweboere en opkomende boere nie altyd oor die vernoë om nuwe geleenthede raak te sien ie. ULUMA Entrepreneurskap & Gemeenskapsbemagtiging het met Kwanalu saamgewerk om kommunale grond produktief te maak deur die omskakeling van geleenthede na realiteit.

Daar is 'n aantal ontwikkelings wat groot potensiaal inhou en buitengewoon bevorderlik is vir landboukundige ontwikkeling in Zululand. Dit sluit in:

Katoen SA werk in 2019 saam met ULUMA om katoenproduksie in die distrik te loods terwyl hulle op 'n mediumtermyn- (2020 - 2025) en 'n langtermynplan (2026 - 2035) werk. Katoen is 'n woestyngewas en sal in Zululand floreer omdat dit nie baie water benodig nie. Die geskiedenis toon dat hierdie gewas voor 1994 in kommunale grond in die distrik geplant is. Dit bewys ook dat die eerste katoenmeule in 1924 gebou is - dit is dus nie 'n nuwe ding nie, dit gaan daaroor dat nuwe lewe in die gewasproduksie geblaas moet word.

KZN Pluimveeinstituut het 6 pluimveeboere geregistreer om die weeklange biosekuriteitsopleiding voor die einde van vanjaar in Pietermaritzburg by te woon.

MSD Dieregesondheid het reeds met die opleiding van boere aangaande lewende hawegesondheid en inentingsprogramme begin. Hulle verskaf ook veeartsenykundige dienste aan ZDM-veeboere.

Graan SA het ingestem om graanprodusente met opleiding te help.

Rooivleisprodusente het reeds begin met 'n program om 50 kalwers in 'n gebied van 100 ha groot te maak en die weiding te bestuur. Dit is deur die tradisionele rade verwelkom en daar is reeds grond vir die projek geïdentifiseer.

ULUMA streef ook na die produksie van essensiële olies, wat 'n uitstekende nis- en hoë-inkomstegeleentheidsgewas sal wees. Die bedryfstendense is baie positief en ZDM het die potensiaal om produksie op groot skaal te implementeer.

Ontwikkelingslessenaar

deur Roy Dandala

Kommoditeitsorganisasies wat by Kwanalu geaffilieer is, kan 'n sleutelrol speel in die ontwikkeling van opkomende boere. Kwanalu het 'n platform daargestel waar elke kommoditeit inligting kan voorlê aangaande hulle rolle as kommoditeitsorganisasies. Dit het 'n gulde geleentheid gebied aan verteenwoordigers van opkomende boere om te hoor wat deur kommoditeitsorganisasies aangebied word. Kwanalu het ook die verteenwoordigers van al die finansiële instellings byeen gebring om te verduidelik hoe hulle betrokke kan raak by die verskaffing van finansiële bystand aan boere.

Die stelsel wat deur Kwanalu ontwikkel is, maak dit maklik om opkomende boere in staat te stel en te laat groei om kommersiële boere te word. Nouer bande is op grondvlak geskep waar gesien kan word hoe sodanige kommoditeitsorganisasies deur landbouleiers genooi word om direkte ondersteuning aan boere te verleen. Dit is baie opwindend om te sien dat Kwanalu se betrokkenheid daartoe gelei het dat baie van die distriksleiers nou tasbare projekte in die gemeenskappe beplan en implementeer. Die praktiese betrokkenheid en planne sal boere direk help met insette (goedkoper en bekostigbaar), deurlopende bystand, opleiding en markte, ens. Na verwagting sal die inisiatief positiewe groei en verandering in die sektor teweeg bring.

Om samewerking met die kommoditeitsorganisasies te vergemaklik, het Kwanalu se Ontwikkelingslessenaar boere ingedeel volgens die kommoditeite waarby hulle betrokke is.

'n Ander prioriteit waaraan aandag geskenk is, is die versterking van die distriksleierskap vir opkomende en kleinskaalboere, want om groter verteenwoordiging van boere daar te stel, moet 'n doeltreffende struktuur

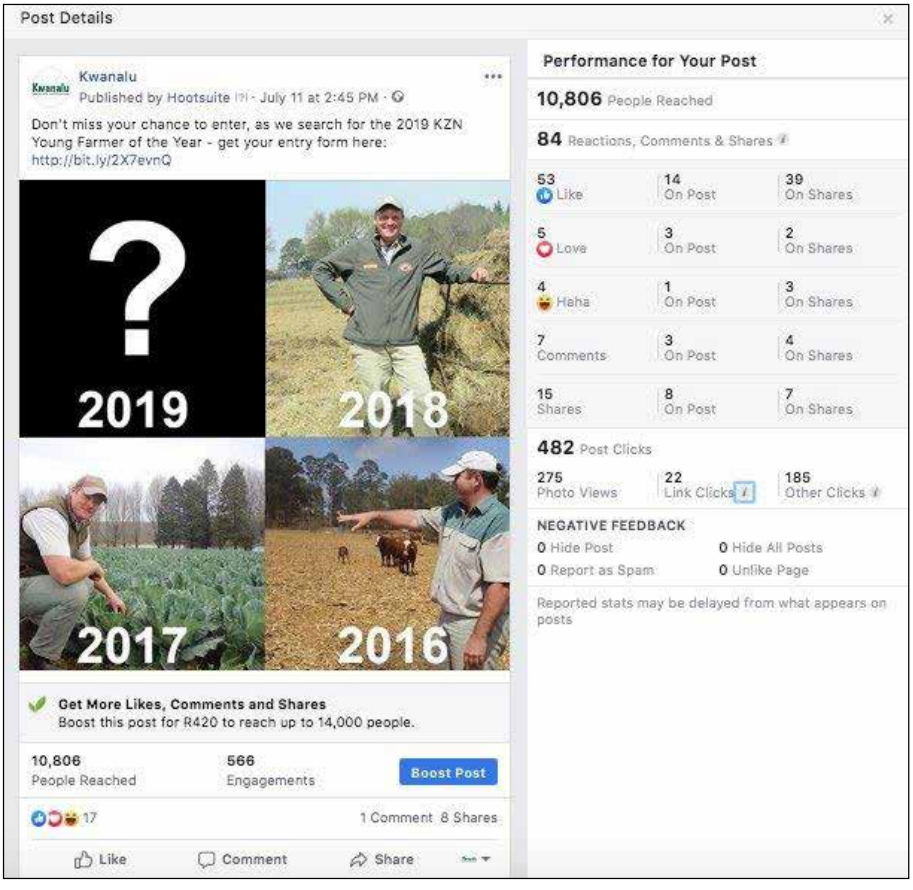

in plek gestel word. Die meeste van die institusionele strukture beskik nie oor goeie administratiewe en boekhoustrukture nie. Daarom word bystand ter ontwikkeling en versterking van hierdie gebiede verleen. Na verwagting sal dit hulle werk meer doeltreffend maak en georganiseerde landbou versterk.

Nog 'n aspek waarop Kwanalu se Ontwikkelingslessenaar fokus, is die bou van sterk en doeltreffende koöperasies, aangesien ons van mening is dat dit werkskepping tot gevolg sal hê en dit sal ook verhoed dat koöperasies regdeur die provinsies in duie stort.

Ons het tot die besef gekom dat noue samewerking met tradisionele leiers, dit makliker maak om in boere se behoeftes te voorsien. Hulle was behulpsaam met die talle uitdagings wat boere in die gesig staar. Kwanalu se Ontwikkelingslessenaar is baie opgewonde oor die moontlikhede wat voorlê en ons is daartoe verbind om 'n werklike en volhoubare verskil in die landbou te maak.

Kwanalu Ontwikkelingsinisiatiewe – Rose Geranium-projekte

deur Roy Dandala

Mnr. B.J. Nkosi, van die King Cetshwayo-distrik het in 2004 oor die radio van Rose Geranium gehoor en hy wou graag meer daaromtrent uitvind. Die Departement van Landbou het mnr. Nkosi voorgestel aan mnr. Ntombela van Nkandla, waar daar reeds 'n distilleerder en Rose Geranium-plantasies bestaan het. Om sy Rose Geranium-produksie te vestig, het mnr. Nkosi 10 saailinge by Zululand Nurseries in Eshowe gekoop. Die plaaslike landboubeampte in Melmoth het mnr. Nkosi gehelp deur aan hom opleiding oor die gewas te verskaf en 'n borgskap te bekom vir meer saailinge.

Mnr. Nkosi se passie vir die projek het meer mense aangesteek om Rose Geranium te plant. Hy het geweet dat die nisgewas iets is wat hy wou doen en verder kweek. Hy het begin rondkyk vir grond om die gewas te plant en kon daarin slaag om 20 hektaar grond in die Ntambananagebied, oos van Melmoth, te bekom. Die Departement van Landbou en Landelike Ontwikkeling het gehelp om fondse in te samel om die projek van stapel te stuur. Mnr. Nkosi se projek is in 2007 begin en daar is nou reeds agt hektaar onder die gewas met besproeiing, stoorkamers en distrilleertoerusting.

Mnr. Nkosi het besluit om die besigheid uit te brei en meer projekte / koöps te vestig wat Rose Geranium kan produseer. Vandag is daar sewe koöps van ongeveer een hektaar elk. Hy kon ook daarin slaag om 'n addisionele 200 ha van die plaaslike Inkosi (hoofman) vir sy lede te bekom. Daar word tans geld ingesamel vir grondvoorbereiding en saailinge.

Hy sal graag wil sien dat soveel moontlik boere 'n inkomste uit die gewas verkry. Daar kan voortgegaan word met beplanning aangesien 'n distilleerder deur COGTA geborg is. Synde 'n nisgewas, is hy baie opgewonde oor die vooruitsigte wat dit in die toekoms vir boerdery en die gemeenskap mag inhou.

Bedryfverslae

SA Rietkwekers

deur dr Kathy Hurly

Bedryfsoorsig

SA Rietkwekers is trots op sy rekord van 92 jaar wat die belange van sy lede bevorder en beskerm deur opleiding, befondsing en die bewilliging van navorsing, innovasie en ontwikkeling op die gebied van finansiële bestuur, leierskapsontwikkeling en gemeenskaps-projekte wat gerig is op die daarstelling van 'n kragtige en toekomsgerigte bedryf vanaf die plaashek. Suid-Afrika het altesaam 20 116 rietkwekers in KwaZulu-Natal en Mpumalanga. Daarvan is 18 885 kleinskaalkwekers en 1 231 grootskaal- of kommersiële boere. Die sektor verskaf werk aan 75 000 werkers met ongeveer 350 000 mense wat indirek baat by die bedryf vind met 'n geraamde miljoen mense wat afhanklik is van diegene wat direk of indirek baat vind by die bedryf.

Die Oes van die 2018/2019-Seisoen

Geraamde totale hektaar onder suikerriet in Suid-Afrika: 364 041 ha
Geraamde totale hektaar geoes in die 2018/'19-seisoen: 247 385 ha
Die gehalte van die suikerriet gedurende die seisoen waaroor die verslag handel, was die derde hoogste in 19 seisoene ingevolge Herwinbare Waarde.
2018/19-riet- en suikeroes was die tweede hoogste in 10 seisoene.

Die Stand van die Plaaslike (SACU) en Wêreldmarkte

Die vraag na verfynde suiker in lande onder die jurisduksie van die Suid-Afrikaanse Doeane-Unie, was die laagste in 35 seisoene. Dit is hoofsaaklik toe te skryf aan die instelling van die Gesondheidsbevorderingsheffing (HPL) of suikerbelasting op nie-alkoholiese suikerversoete drankies, konsentrate, <100% vrugtesappe.

In 2018/'19 was die syfer vir verplaaste suikerverkope op die plaaslike SACU-mark, meer as 250 000 ton as gevolg van die implementering van die HPL en in 2019/'20 sal dit waarskynlik styg na 300 000.

Volumes van uitvoersuiker het in 2018/'19 tot die hoogste in 13 seisoene gestyg teenoor die laagste wêreldprys van suiker in 8 jaar.

Ten spyte van kwaai druk wat op die Departement van Handel en Nywerheid en die Internasionale Handelsadministrasiekommissie uitgeoefen is vir 'n verhoging in die Dollar-gebaseerde verwysingsprys (DBRP) se invoertarief van US$566 tot US$856 per ton suiker, is 'n tarief van $68 per ton suiker aan die bedryf toegewys, wat onvoldoende is om die suikerbedryf in die korttermyn finansieel te onderhou.

Sedert die verlies van sy voorkeurinvoerstatus na die Europese Unie, is die verhoogde belastingvrye SACU-invoere vanaf Eswatini (voorheen Swaziland) na Suid-Afrika, 'n groot risiko wat Suid-Afrikaanse suiker-SACU-verkope verder kan verplaas. Dié land, wat deur ander lande omring word, sal na verwagting hierdie seisoen ongeveer 743 000 ton suiker produseer, waarvan die meeste op die SA mark verkoop sal word.

Die Prys

Die finale verhaalbare prys per ton aan die einde van die 2018/'19-seisoen, was R3 574.41 per ton RV, bykans 15% laer as die R4 187.11 per ton RV in die 2017/'18-seisoen, wat daartoe gelei het dat die netto deel wat die produsent toekom, van R9 142 miljard in die 2017/'18-seisoen getuimel het. Die verlaagde inkomste het voorgekom gedurende die seisoen waarin groot produksiekoste, insluitend arbeidskoste en brandstofpryse beduidend gestyg het tot meer as die koste van inflasie en dit beklemtoon die finansiële krisis waarin suikerrietkwekers hulle bevind.

SA Rietkwekers se Begrafnisvoordeleskema

Die SA Rietkwekers se begrafnisvoordeleskema – wat die eerste in die landbousektor is – met bykans 5 000 ingeskrewe plaaswerker- en kleinskaalkwekerlede.

Die Krisis

Daar bestaan min twyfel dat ons bedryf in 'n krisis verkeer: die instelling verlede jaar van die Gesondheidsbevorderingsheffing en die 5.2% verhoging wat in Februarie vanjaar in die begrotingsrede aangekondig is, het 'n enorme invloed op die vraag na suiker gehad. Nywerheidskliënte soos groot vervaardigers van nie-alkoholiese suikerversoeters en invoerders staan nou op die punt om die hoeveelheid suiker wat in hulle produkte gebruik word, te verminder deur die herformulering van hulle resepte vir kunsmatige versoeters. Boonop het onvoldoende diepsee-invoerbeskerming, sowel as 'n moontlike invloei van SACU se belastingvrye invoere, daartoe gelei dat die suikerbedryf op die punt staan om produksie in te kort.

Die 2018/'19-seisoen moet bekend staan as een van die moeilikste jare vir die suikerrietkwekers in die Suid-Afrikaanse bedryf.

NAU Trust

The Natal Agricultural Union Trust was established in 1998, after a resolution by Congress was passed to donate the Naunlu Building to the trust by the members at the time.

The objects of the trust are namely:

a) ***to promote the interest of organised Agriculture in all its forms in the widest sense, in KwaZulu-Natal***

b) ***to do anything and to promote any cause which in the sole discretion of the trustees will promote the aforegoing objective.***

The Trust has been operating successfully and has been a major contributor to Kwanalu in its quest to meet with promoting agriculture. The Trust also seeks to create opportunities for contributions, donations or grants by Farmers' Associations or individuals. Donations made are tax deductible.

If you wish to financially participate in the Trust this contribution would be greatly valued. The banking details are: FNB – Hayfields, Branch code 22-14-25, Account Number 62011348770.

For further information please contact Sandy La Marque on 033-342 9393.

KZN Katoenkwekersvereniging

deur Phenias Gumede

Gedurende die afgelope bemarkingseisoen wat op 31 Maart 2019 geëindig het, het die katoenproduksiegebied in KwaZulu-Natal 7 227 bale katoenpluis geproduseer. Dit verteenwoordig ongeveer 4% van die totale Suid-Afrikaanse pluksel. Die gedeelte van die pluksel wat van kleinboere afkomstig is, is hoofsaaklik onder droëlandtoestande deur ongeveer 416 kleinboere (2 946 bale) geproduseer en is by die Makhathini-katoenmeule gepluis (geplant op ongeveer 200 ha onder besproeiing en 1 100 ha droëland). Die 1 063 ha katoen onder besproeiing wat deur boere in die Pongola-gebied geplant is, is deur GWK se katoenmeule gepluis (4 281 bale katoenpluis).

Die totale Suid-Afrikaanse katoenpluksel vir die huidige bemarkingseisoen, word geraam op ongeveer 244 649 pluisbale. Dit is 30% meer as verlede jaar, hoofsaaklik as gevolg van gunstiger katoenpryse vergeleke met mededingende gewasse, maar dit is ook te danke aan die hernude belangstelling in katoenproduksie. Die verwagte pluksel in KwaZulu-Natal sal ongeveer 8 493 bale katoenpluis beloop. Die katoenopbrengs afkomstig van die plaaslike kleinskaalkatoenboere, wat teen ongeveer 1 247 in getal beraam word, sal na verwagting ongeveer 4 239 bale katoenpluis beloop. Die aantal hektaar droëland katoenaanplantings in die Makhathini-gebied word op ongeveer 1 989 ha geraam met 200 ha onder besproeiing. Plaaslike kommersiële boere in Pongola het vir die huidige bemarkingseisoen, sowat 536 ha onder besproeiing gevestig, wat 'n verwagte opbrengs van ongeveer 4 254 bale katoenpluis sal lewer. Die kleinboere se kantoenpluksel sal weer deur die Makhathini-katoenmeule gepluis word en Pongola se katoen deur GWK se katoenmeule.

Aan die internasionale front het wêreldkatoenpryse gedurende die afgelope maande gedaal, hoofsaaklik as gevolg van die voortslepende handelsdispuut tussen die VS en China. Daar bestaan ook kommer oor 'n rekordkatoenoes in die wêreld. Op die huidige tydstip is pryse in dollarterme ongeveer 20% laer as 'n jaar gelede. Terwyl daar verwag word dat wêreldverbruik van katoen met slegs 1% sal toeneem in 2019/2020, verwag die Internasionale Katoenadvieskomitee (ICAC) dat katoenproduksie in die wêreld met 7% tot 27.6 miljoen ton sal toeneem. Na verwagting sal katoenvoorrade in die wêreld buite China, ná die afname in 2018/2019, in 2019/2020 met 11% groei en tot 'n rekordgetal van ongeveer 10.4 miljoen ton styg.

Bosbou Suid-Afrika

deur Roger Godsmark

Dit is weer eens kommerwekkend dat tonnemaat-verkope vir die vierde agtereenvolgende jaar met 765 000 t (-5.0%) gedaal het vanaf 14 435 000 t in 2018 op die begroting van 15.2 mt en 664 000 t (-4.4%) laer as wat in 2017 aangeteken is.

Vergeleke met 2017 het verkope in 2018 in alle genera afgeneem, met die grootste afname in sagtehoutverkope van 5.5 mt (374 000 ton of -6.4%), gevolg deur

bloekomhoutverkope wat met 7.5 mt afgeneem het (230 000 ton of -3.0%) en wattelhoutverkope van 1.5 mt (60 000 ton of -3.9%). Produksgewys het saagbalkverkope van 3.8 mt die grootste afname getoon (554 000 ton of -12.6%), gevolg deur pulphoutverkope van 9.9 mt (162 000 ton of -1.6%). Verkope van ander produkte van 0.7 mt (byvoorbeeld pale, mynstutte en houtskool) het met 52 000 ton of +7.8% toegeneem.

Op 'n positiewe noot, is 'n "vaste bydrae" -model in 2018 bekend gestel wat die vorige model, gebaseer op 'n heffing per ton op tonnemaat verkoop, vervang. Daardeur is die finansiële toekoms van die vereniging, waarvan die begroting in 2019 R34 miljoen beloop, gestabiliseer.

Aangesien hierdie verslag slegs betrekking het op bosbouaangeleenthede, verskaf ek vervolgens 'n baie kort opsomming van die hoogtepunte van die afgelope jaar, veral ten opsigte van ons sektor. Volledige besonderhede is verkrygbaar in ons 2018-Jaarverslag wat op ons webtuiste verskyn (www.forestry.co.za).

Aanstelling van Bedryfsbestuurder by BSA

In November 2018 het BSA mnr. Francois Oberholzer as die nuwe bedryfsbestuurder aangestel om BSA in staat te stel om aandag te skenk aan die steeds toenemende aantal bedryfsprobleme wat gereeld opduik.

Publieke Private Groei-Inisiatief (PPGI)

Gedurende die verslagtydperk is BSA se uitvoerende direkteur, Michael Peter, genooi om aan hierdie belangrike inisiatief deel te neem saam met senior uitvoerende beamptes van verskeie ledemaatskappye van BSA. Dit het gelei tot 'n gesamentlike vergadering met 13 sektore wat geïdentifiseer is om beleggings aan te wakker wat as sulks tot werkskepping in die ekonomie kan lei. Ook teenwoordig was die President en 'n aantal kabinetsministers. Dit is belangrik om te meld dat, nadat die onderskeie sektore beleggingsplanne en die potensiële beperkings op sodanige beleggings voorgelê het, die President aangedui het dat die bepaalde probleembeperkings (byvoorbeeld rompslomp, regulasies, wette, ens.) uit die weg geruim sou word. Dit sal hopelik die volhoubaarheid van die bosboubedryf verseker en groei teweeg bring.

Bosbounavorsing

Die hoogtepunt van die jaar was toe BSA daarin geslaag het om R11 m van die Sektor Innovasiefonds, wat bedryf word onder beskerming van die Departement van Wetenskap en Tegnologie, te bekom. Dit het die bedryf se kollektiewe navorsingsbesteding 'n aanmerklike hupstoot gegee.

Bosbeskerming

BSA fokus veral op die beskerming van ons bosboubates (tans gewaardeer teen R50 miljard) deur die voorkoming van plae, siektes, vure en timmerhoutdiefstal. Gepraat van vuur, 'n verwoestende vuur het ongeveer 18 390 ha plantasies in die Suid-Kaapstreek vernietig of ernstig beskadig. Hierdie vure, wat gevolg het op die Knysna-vure in 2017, is 'n groot bedreiging vir die volhoubaarheid van bosbou in die gebied en ook die totale waardeketting. BSA, saam met Saagmeulens SA, het met die regering in gesprek getree om die voortgesette volhoubaarheid van die sektor in die Suid-Kaapstreek te verseker.

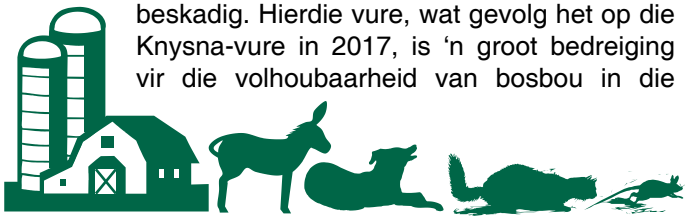

Omgewing- & Watersake

Die hantering van probleme op hierdie gebied het BSA se Omgewingsbestuurskomitee weer baie besig gehou. Daar is veral aandag geskenk aan die ontwikkeling van 'n alternatiewe bossertifiseringstelsel gelykstaande aan dié van die FSC deur die SA Bosbouversekeringsskema (SAFAS) wat gebaseer is op Suid-Afrikaanse toestande en wat onderskryf word deur die Program vir die Onderskrywing van Bossertifisering (PEFC); en die opskorting van potensieel skadelike omgewings- en waterwetgewing en regulasies wat die bosboubedryf raak.

BSA Besigheidsontwikkelingseenheid

Die volgende hoogtepunte het in die verslagjaar voorgekom:

Virtuele realiteitskettingsaagtoepassing (App)
Die ontwikkeling van hierdie wêreld-eerste virtuele realiteitsopleidingstoepassing sal die opleidingsinstelling tyd en geld spaar en potensiële opleidingsbeserings verminder. Die IP word deur BSA gehou. Dit is beskikbaar aan alle BSA-lede en word deur die FP&M SETA befonds ten bedrae van R3 miljoen.

Laekoste houtwen-as
Die tweede prototipe van hierdie wen-as is in 2018 suksesvol voltooi. Daar sal binnekort begin word met die kommersialisering van die produk.

Omvattende landbou-ondersteuningsprogram (CASP)
Na baie jare wat BSA probeer het om toegang te verkry tot befondsing vir kleinskaaltimmerhoutkwekers, het DAFF uiteindelik ingestem om 10% van CASP-befondsing aan hierdie kwekers toe te wys. Daar moet nog 'n meganisme ontwikkel word waardeur kwekers toegang tot die geld deur provinsiale departemente kan kry, aangesien hulle mandaat slegs verband hou met "landbou" en nie "bosbou" nie.

Opvoeding en Opleiding – FP&M SETA

Dit is aangenaam om te berig dat die FP&M SETA gedurende die verslagjaar 'n belangrike rol gespeel het in die befondsing van opleidingsinisiatiewe in die bosboubedryf. Vir elke R1 wat bygedra is in die vorm van vaardigheidsontwikkelingsheffings wat deur werkgewers betaal is, is amper R2 deur die FP&M SETA in die vorm van opleidingstoelaes terugbetaal.

Die afgelope jaar het die landbou- / bosbousektor uitdagende beleidsbesluite in die gesig gestaar, waarvan die onteiening van grond sonder vergoeding en die instelling van die nasionale minimumloon, onder andere die grootste opspraak verwek het. Daar was noue samewerking tussen sowel Kwanalu as Agri SA om hierdie potensiële "generiese" bedreigings hok te slaan. Ons heg groot waarde aan die verhouding met die genoemde twee organisasies en glo dat dit tot voordeel van alle partye strek. Ongeag die feit dat "Bosbou" (en Visserye) onlangs by DAFF weggeneem en onder die toesig van die Department van Omgewingsake geplaas is, sal die verhouding tot voordeel van al die partye voortgesit word.

Natal en GO Wolkwekersvereniging

deur Othard Klingenberg and Bom Louw

Vyf streeksvergaderings is tussen 4 en 8 Februarie 2019 soos volg in KZN aangebied: Maandag by Lüneburg, Dinsdag by Dundee, Woensdag by Ladysmith (Platrand), Donderdag by McKenzie Klub naby Donnybrook en Vrydag by Stonybrook in die omgewing van Kokstad. Die streeksvergaderings is gebruik om terugvoering te gee oor NWKV- en RPO-aangeleenthede. Die RPO is verteenwoordig deur Willie Clack, ondervoorsitter van die Nasionale RPO en Hendrik Botha van KZN RPO. Die verteenwoordigers van die NWKV was Guillau du Toit, voorsitter van die Nasionale NWKV en Othard Klingenberg van KZN NWKV. Die hoofspreker was prof. Ferdi Meyer, uitvoerende hoof van BFAP (Buro vir Voedsel- en Landboubeleid).

Die NWU se spesialiteitsaktiwiteit naamlik, gehalte lamopbrengste - verhoogde en volhoubare wins en 'n 12-maande-opleidingsprogram vir wolboere, het verlede jaar 'n aanvang geneem. Daar is vyf groepe in KZN by Groenvlei, Lüneburg, Bergville, Middellande en Swartberg met meer as 50 deelnemers. Hierdie praktykgerigte opleidingsprogram bied aan elke wolboer die geleentheid om die bestuursaspekte en vaardighede wat die grootste invloed op die voortplanting van die ooitroppe uitoefen, te leer en toe te pas. Aan die einde van Junie 2019 lê Bom Louw die tuig neer by die NWKV.

Francois du Plessis (Jnr) en Othard Klingenberg is herkies as onderskeidelik visevoorsitter en voorsitter.

KZN Pluimveeinstituut

deur Janet Lee

Provinsiale statistieke vir die pluimveesektor is ongelukkig nie beskikbaar nie, maar die nasionale syfers vir 2018 wat deur die SA Pluimveevereniging (SAPA) vrygestel is, gee 'n goeie oorsig van die bedryf.

Tafeleiers

Die nasionale lêtrop bestaan uit 'n gemiddeld van 23,6 miljoen henne met 'n jaar-tot-jaar toename van 17%, wat daarop dui dat die uitdunning van die nasionale hoendertrop deur voëlgriep (AI) in die omgewing van 1,6 miljoen henne beloop. Daar is 3,4 miljoen dosyn tafeleiers met 'n totale waarde van R54,6 miljoen verkoop.

In 2018 het verbruikers 130 eiers per persoon geëet. Hoofsaaklik as gevolg van die verminderde beskikbaarheid van eiers weens AI, het die syfer verminder vanaf 142 eiers per persoon voor 2017. Dit kan vergelyk word met ander lande soos die VSA (276 eiers per persoon), China (306) en Meksiko (363).

Vir die eerste keer in baie jare is daar in 2018 tafeleiers in Suid-Afrika ingevoer. 488 ton tafeleiers ter waarde van R9,9 miljoen rand, hoofsaaklik afkomstig van Brasilië, is in ons hawens gelewer. Hierdie groot volumes het vir baie produsente 'n negatiewe invloed op markte en pryse uitgeoefen.

Braaikuikens

Die formele braaikuikenbedryf in Suid-Afrika het gedurende 2018 983 miljoen hoenders geslag. Dit is omgeskakel na 1 616 miljoen ton geslagte braaikuikenvleis met 'n bruto waarde van ongeveer R48 miljard. Daar word beraam dat 3,8% van alle geproduseerde hoendervleis deur bestaansboere geproduseer is. Kommerwekkend egter, is dat ongeveer 25% van die 2 263 miljoen ton hoendervleis wat gedurende 2018 in Suid-Afrika verbruik is (per capita verbruik ongeveer 39 kg), ingevoer is. Gedurende die jaar is 539 297 ton braaikuikenvleis in ons land ingevoer met 'n FOB-waarde van R6,03 miljard. Hiervan was 62% afkomstig uit Brasilië, met 16% vanaf die VSA onder die AGOA-ooreenkoms.

Die dieresorgaspekte van plaaslike pluimveeproduksie voldoen al hoe meer aan internasionale neigings. SAPA en die SABS werk nóú saam om nasionale pluimveesorgstandaarde daar te stel.

Kleinskaal pluimveeboere word aangemoedig om as lede by SAPA aan te sluit.

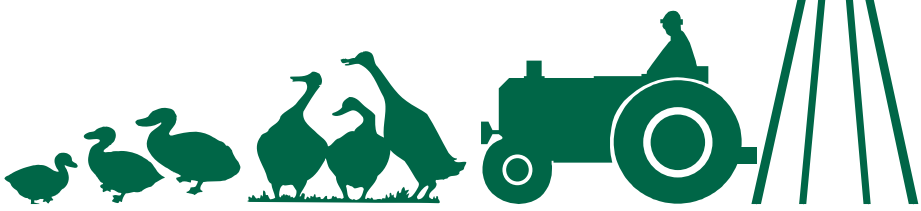

KZN Rooivleisprodusenteorganisasie

deur Hendrik Botha

Dit is aangenaam om ’n kort verslag voor te lê. Die voortslepende verswakkende ekonomie, rampspoedige droogtetoestande in baie gebiede in Suid-Afrika en die heersende bek-en-klouseerstatus, dra alles by tot die laer pryse van bees- en skaapvleis. Vergeleke met 2018 het beesvleispryse in 2019 met 8% gedaal en pryse van skaapvleis met 7%.

Vergeleke met 2018, het slagbeesgetalle gedurende 2019 landwyd met 2.5% afgeneem. Hierdie afname was die gevolg van die heersende droogte, wat ’n nadelige uitwerking op beeskuddes regdeur die land gehad het. Slagskaapgetalle het met 3% afgeneem.

Kommunikasie

Ons 11de jaarlikse RPO en NWKV se streeksvergaderings het vroeër vanjaar plaasgevind. Die vergaderings is gehou in Lüneburg, Dundee, Ladysmith, Donnybrook en Kokstad. Die Rooivleistydskrif is 10 jaar oud en ongeveer 1 600 eksemplare word in KZN versprei.

Goeie kommunikasie met boereverenigings is van die uiterste belang en geniet voorkeur by die raad.

Produksieontwikkeling

Vanjaar se wisselvallige weerpatrone het gelei tot ’n redelik onsekere produksieseisoen met baie gebiede wat waterprobleme ondervind het. Produsente bevind hulle in ’n moeilike posisie sovêr dit insetkoste aangaan en veral ten opsigte van bees- en skaapvleispryse. Opleidingskursusse is aangebied en verskeie inligtingsvergaderings met betrekking tot brusselose (besmetlike misgeboorte), Cryptosporidiosis, algemene dieregesondheid, diereproduksie en ekonomie is gehou.

Veediefstal

Die toename in veediefstal is ’n groot bron van kommer. Mnr. Freddie van Tonder, ’n afgetrede kolonel met 42 jaar diens in die polisie en veediefstaleenheid is op ’n deeltydse basis by KZN RPO aangestel as adviseur vir die voorkoming van veediefstal. Ons glo mnr. Van Tonder se professionele raad ten opsigte van tegniese probleme sal van groot hulp wees in die voorkoming van veediefstal. KZN se Veediefstaleenheid vergader op ’n kwartaallikse basis. Die vergaderings word deur verskeie belangrike rolspelers bygewoon en goeie samewerking vind plaas om die veediefstalprobleem aan te spreek.

Dieregesondheid

KZN se Dieregesondheidforum bestaan reeds nege jaar en dien as ’n belangrike forum waar al die lewende haweinstellings algemene dieregesondheidsprobleme bespreek. Die forum is ook geaffilieer by die Nasionale Dieregesondheidsforum, waar goeie interaksie plaasvind oor brucellose (besmetlike misgeboorte), TB, antraks (miltsiekte) en ander siektes. Dit is van die uiterste belang dat diere teen brucellose ingeënt word. Die onlangse uitbraak van antraks (miltsiekte) in Lesotho wek groot kommer en die inenting van beeste en skape is van die uiterste belang. Ons vertrou dat die Department van Veeartsenydienste, met wie ons noue samewerking geniet, in staat sal wees om hierdie “tydbomme” suksesvol hok te slaan.

Trich-subsidie

Om dieregesondheid te bevorder, subsidieer ons vanjaar weer toetsing vir Trichomoniase en verleen só hulp aan vleisbees- en suiwelprodusente. Gedurende 2018 is meer as R207 000 aan 51 produsente betaal vir die toetsing van altesaam 810 bulle. Eenvoudige en praktiese maatstawwe geld ten opsigte van die subsidie.

Diereproduksie en Promosie

KZN RPO was baie betrokke by die 2019-Royal Show en het talle kategorieë in die bees- en skaapafdelings, asook twee groot items geborg. Daar is met baie boere en vleisbees- en skaaptelers gesels wat trots aan die skou deelgeneem het.

SKZN Piesangvereniging

deur Morgan Brand

In die suidelike dele van KwaZulu-Natal is die oorgang van 2018/2019 ingelui met verwoestende oorstromings. Altesaam 678 mm is gemeet, die meeste reënval wat nog in een maand aangeteken is oor 'n tydperk van 100 jaar. Van die 698 mm reën wat in April 2019 aangeteken is, is 478 mm aangeteken oor 'n tydperk van 48 uur gedurende die naweek van 21 April 2019 (persoonlike syfers). Die reën het al die damme wat nie daardeur gebreek is nie, volgemaak en baie boere werk steeds hard om die skade te herstel en dit is ook die geval in die beboude gebiede.

Die Banana Bunchy Top Virus is vir die eerste keer in 2015 geïdentifiseer tydens kommersiële piesangwerksaamhede in Suid-KwaZulu-Natal. Sedertdien het dit ten minste 80 km suidwaarts versprei (sien figuur 1) en is in 2 ander kommersiële plantasies opgemerk. Die proaktiewe reaksie van boere het hulle voorberei op die BBTD (Banana Bunchy Top Disease) waarná hulle verkennerspanne in diens geneem het wie se taak dit is om op die uitkyk te wees vir vroeë simptome van BBTD en te sorg dat die besmette plante onmiddellik vernietig word. Die SNBA neem steeds deel aan opleidingsoefeninge, die opspoor en uitroei van besmetting en die kartering van die situasie soos dit tans is. Die hoë voorkoms van BBTD in lae-inkomste huishoudings hou 'n groot risiko in vir diegene wat staatmaak op piesangs as 'n belangrike lae-koste komponent in voedselmandjies en ook vir die kommersiële boere in die gebied. Die Ugu-vars produkte rypmakingsfasiliteit is tans maandeliks gemoeid met die rypmaking van 100-160 ton piesangs, wat aanmerklik verminder kan word indien die verspreiding van BBTD nie onmiddellik aangespreek word nie. Dit bly 'n primêre doel van die SNBA om te help met die vorming van 'n taakspan wie se mandaat die identifisering en beëindiging van besmette piesangs in die suide van KZN is. Vroeë opsporing en beëindiging van verdere infeksies is uiters belangrik om oesverliese te voorkom.

Ons maak graag van hierdie geleentheid gebruik om Kwanalu te bedank vir hulle toewyding om ons lede se belange in uitdagende tye soos hierdie te beskerm.

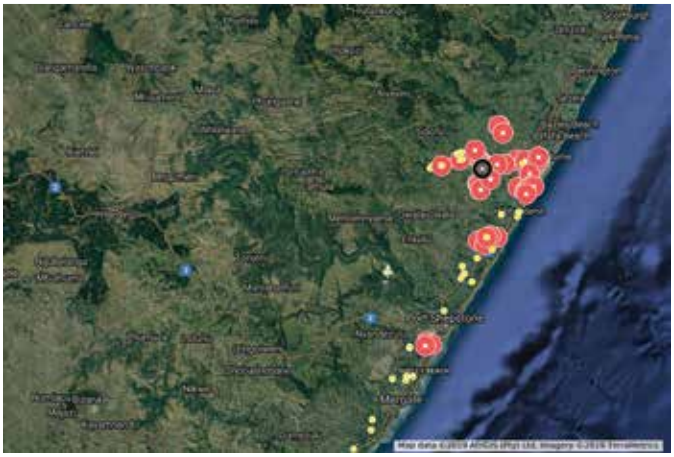

Figuur 1 *Kaart van die huidige voorkoms van BBTV in die piesangkweekgebiede aan die Suidkus. Die swart merker word geag as die episentrum met die rooi merkers wat BBTV-besmettings deur DNS-bevestiging aandui. Die geel merkers is negatiewe toetsresultate vir die BBT-virus.*

Graan SA

deur Ralf Küsel

Soos in die 2015/2016-seisoen, het die reën in die 2018/2019-someroesproduksieseisoen ook baie laat gekom. Dit het baie graanboere gedwing om baie laat te plant, wat die risiko van moontlike rypskade in die laaste gedeelte van die seisoen verhoog het. Gelukkig het die ryp heelwat later as gewoonlik geval en dit het 'n redelike goeie graanoes in Suid-Afrika tot gevolg gehad, ten spyte van die laat aanplantings. Alhoewel die oes genoeg behoort te wees om in Suid-Afrika se behoeftes te voorsien, is daar aanduidings dat die hele suidelike Afrika, veral Zimbabwe, minder as gewoonlik graan geproduseer het. Dit kan tot 'n verhoging in graanpryse in die streek lei. Graan SA, in samewerking met die regering en bedryfsvennote, is voortdurend aan die werk om 'n mededingende omgewing vir die graanprodusente in Suid-Afrika te skep. Twee van hierdie inisiatiewe is:

1. Die minister van Landbou, Bosbou en Visserye het 'n statutêre heffing op sojabone goedgekeur. Dit beteken dat saadmaatskappye vergoed kan word vir hulle prestasies in die sojaboonmark. Die implementering van die sojaboonkweking- en tegnologieheffing word as 'n deurbraak beskou. Dit verskaf aan produsente toegang tot die nuutste kultivars en tegnologie wat hulle in staat stel om op dieselfde vlak met ander lande mee te ding. Die heffing op sojabone is met ingang van 1 Maart 2019 vir twee jaar goedgekeur.
2. Die kunsmismoniteringsprojek is weer saam met die Departement van Landbou, Bosbou en Visserye geloods. Gevolglik is al die kunsmismaatskappye wat deelgeneem het, besoek en die resultate is met hulle bespreek.

Graan SA se Boerderyontwikkelingsprogram huisves ongeveer 9 500 swart boere as lede wat toegang het tot bewerkbare grond. Die boere word in verskillende kategorieë ingedeel, naamlik bestaansboere, kleinhoeweboere, potensiële kommersiële boere en nuwegeslag boere. Graan SA se program fokus eweneens op mense-ontwikkeling en op landbouproduksiepraktyke. Dit is elke jaar 'n uitdaging om befondsing te bekom, maar met die finansiële ondersteuning van graantrusts, regeringsdepartemente en 'n netwerk van insetverskaffers, brei die program steeds uit. Ten spyte van moeilike ekonomiese toestande, het Graan SA daarin geslaag om 'n begrote tekort van R3,9 miljoen om te keer na 'n surplus van R2,1 miljoen. Hierdie positiewe resultaat word toegeskryf aan 'n kombinasie van bykomende inkomste waarvoor nie begroot is nie, asook kostebesparings. Ter afsluiting, die uittreksel uit Graan SA se Jaarverslag deur die HUB Jannie de Villiers:

"Die leierskap en personeel moes vanjaar buite ons gemaksone en in onbevare water optree om ons produsente se belange en die volhoubaarheid van die bedryf te beskerm en te bevorder. Dankie dat dit aan ons toevertrou is. Graan SA se span (leiers en personeel) het vanjaar onder groot druk gewerk. Ons lê hierdie

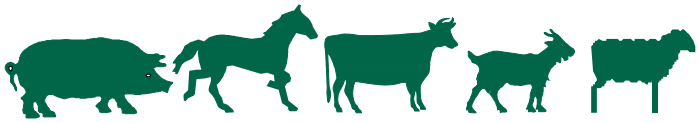

verslag met dankbaarheid en in alle nederigheid aan u voor. Mag God gee dat elke opregte gesprek, deelname en ingryping nie onverrigtersake na die bedryf terugkeer nie. Dit gaan baie geduld van ons almal verg om hierdie uitdagende en onsekere tye te oorleef. Dit laat my dink aan die Israeliete wat vir ses dae in stille gebed rondom Jerigo moes stap voordat die deurbraak op die sewende dag gekom het. Die landbou is die enigste sektor wat kan help om Suid-Afrika heel te maak.

KZN Melkprodusenteorganisasie

deur Colin Wellbeloved

Lentereënvalsyfers het in 2018 'n rekord laagtepunt vir die meeste suiwelboere in KZN bereik en daarna is rekordhoë reënvalsyfers in die herfs van 2019 aangeteken. Ons damme is vol en oor die algemeen is 'n gemiddelde mieliekuilvoeroes ingebring. Daar is baie om voor dankbaar te wees en om oor positief te voel.

Vergeleke met dieselfde tyd verlede jaar, was melkvoorsiening in KZN en op nasionale vlak, egter laer in Februarie, Maart, April en Mei. Dit gebeur nie baie dikwels in 'n bedryf wat vir 15 jaar met volumes van meer as 4% per jaar gegroei het nie. Dit behoort die rooi ligte te laat flikker en is 'n direkte uitvloeisel van aanmerklike en volhoubare laer pryse vir rou melk. Die gemiddelde winterprys in KZN is ongeveer R4.50 per liter, amper 20% laer as 18 maande gelede, en dit is nie hoog genoeg om produksie te stimuleer nie.

Daar is meer as 200 boere in KZN wat bykans 100 000 koeie melk en dit maak ongeveer 26% uit van die 3,4 miljard liter wat jaarliks in Suid-Afrika geproduseer word.

Ek is die versekering gegee dat, weens die relatiewe lae kleinhandelspryse, ons per kapita melkverbruik aanmerklik gegroei het. Dit, tesame met laer produksie, behoort toevoer en aanvraag ten minste in balans te bring en wanneer dit gebeur, kan ons prysverhogings verwag wat beduidend genoeg is om produksie te stimuleer en hopelik boere in die bedryf te hou.

Dit gesê, die invoere tot dusver vanjaar was onbeduidend en ons bly 'n netto uitvoerder. Dit is omdat ons van die goedkoopste melk in die wêreld produseer en internasionaal mededingend bly. My raad aan die bedryf is dat ons grootste krag in ons mededingendheid lê. Ons moet genoeg produseer en genoeg betaal word om te verseker dat ons bedryf nie vernietig word deur onbillike storting nie. Die MPO spandeer 'n groot gedeelte van ons hulpbronne om te probeer verseker dat melkboere die mees billike ooreenkoms moontlik kry, alhoewel dit nie altyd so voel nie.

Bo en behalwe kommersiële boere wat mentorskap, opleiding, implemente, beeste en ander waardevolle hulpbronne bied aan opkomende boere wat meestal ons bure is, was ons enkele kere redelik suksesvol met hulpverlening aan opkomende boere in die vorm van opleiding en finansiële steun, voortspruitend uit 'n inisiatief vanoor die bedryf heen, wat gemik is op groeiende deelname onder swart melkboere Dit word ook al hoe meer algemeen vir boere om billike indiensnemingsvoorwaardes aan hulle werkers te bied in 'n poging om arbeidswetgewing te gehoorsaam en maatskaplike verantwoordelikhede na te kom.

Ons is ten volle bewus van die sikliese aard van ons bedryf en doen ons bes om dit te verlig. Daar is baie voorbeelde waar boere tans belê in 'n gedeelte van die sekondêre bedryf en melkboere van Suid-Afrika (DFSA) is die jongste voorbeeld hiervan. Ongelukkig is twee belangrike verwerkingsaanlegte binne 'n maand van mekaar deur vuur verwoes en dit gaan ons onder groot druk plaas om die verwerkingskapasiteit vir ons piek produksieseisoen die komende lente te vind.

Dankie aan Kwanalu vir al die harde werk wat julle dwarsdeur die jaar namens ons doen, veral ten opsigte van die bedreiging van onteiening sonder vergoeding. Georganiseerde landbouis meer waardevol en relevant as ooit tevore.

Wildboerdery SA (KZN Kamer)

deur Cobus Venter

Die wildboerdery- en verwante toerismebedryf in ons provinsie het redelik konstant gebly gedurende die afgelope jaar. Die politieke situasie het die gretigheid van ons wildboere om geld te bestee aan kapitale verbeterings, wat van die uiterste belang is vir die langtermyn volhoubaarheid van ons besighede, effens onderdruk. Wildpryse het gedurende die jaar 'n laagtepunt bereik en dit wil voorkom asof dit op die huidige lae vlakke tot stilstand gekom het. Die vraag na jagdiere het konstant tot sterk gebly en daar is voordeel getrek uit 'n effens swakker rand.

Weens die onderdrukte pryse vir gewone wild, is dit duidelik dat die bedryf met surplus wild te kampe gaan hê en daarom moet aandag geskenk word aan 'n goed georganiseerde skema om wild van die hand te sit. Enkele landelike slagpale het na vore getree wat wildsvleis en wildsvleisprodukte voorsien aan 'n groeiende kliëntebasis wat op soek is na 'n gesonde alternatief vir bees- en skaapvleis.

Die Zululand Important Bird and Bio-diversity-gebied het in April 2019 tot stand gekom. Die gebied beslaan ongeveer 200 000 ha van die bosveld tussen Hluhluwe en Pongola/Magudu en die doel is om die gebied se bewaringstatus te verhoog.

Wildstelery bly hoog op ons sekuriteitsagenda en die geveg duur voort.

Lede van die 2018/19 Adviesraad gedurende die kommoditeitspeisfieke fokus vergadering
L-R: Norman Dlamini, Lindiwe Madonsela, Phenias Gumede, John Foster

Lede van die 2018/19 Kwanalu Adviesraad
L-R: Paul Ngobo, Michael Hayward, Siphiwe Strong, Steven Walder

Lede van die 2018/19 Adviesraad gedurende die kommoditeitspeisfieke fokus vergadering
L-R: Bobby Hoole, Lindiwe Khumalo, Robert Carlton-Shields, Nathi Ndlela

Lede van die 2018/19 Kwanalu Adviesraad
L-R: Rob Strachan, Roy Dandala (Kwanalu Development Desk), Siphiwe Strong, John Foster

Kwanalu Representatives 2018/2019

Kwanalu Board of Governors

Andrew Buchan - President
Peter-John Hassard - Vice President
Phenias Gumede - Vice President
Dr Kathy Hurly
Christopher Hadebe
Andrew Mason
Bobby Hoole
Sandy La Marque

Kwanalu Advisory Council: District Representatives

uMkhanyakude	D Visser	M Gumede
King Cetshwayo	N Isabelle	B J Nkosi
Zululand	J Kay	Mrs L Madonsela
Amajuba	C Petersen	S C Hadebe
uMzinyathi	A Mason	S J Strong
uThukela	A Braithwaite	Mrs L Khumalo
uMgungundlovu	R H Hoole	P Ngcobo
Harry Gwala	M R Hayward	C D Xaba
iLembe	S J Walder	Mrs A Khuluse
Ugu	R Carlton-Shields	Mrs R M Ncwane

Federation of Women's Institute

Mrs G Watson

Agri-Business

Mrs L Robertson

Commodity Affiliations

Cotton Growers of KZN	P Gumede
FSA MGG	A Mason
Grain SA	R Küsel
KZ-NPI	J Lee
KZN RPO	P-J Hassard
KZN MPO	R Strachan
SACGA	Dr K Hurly
KZN WRSA	H Bruss

Honorary Life Presidents

M M Msimang F J Visser M W Ntuli R K Barnsley

Honorary Life Vice President

J D Black

Kwanalu se wisseltroffee vir die top Baccalaureus voorgraadse student in Landbou (AERRM) is toegeken deur Dr Mjabuliseni Ngidi aan Me Snegugu Mvelase.